

Kolera.

Splošno zadnji čas kolera ponehuje, kar se je v prvi vrsti zahvaliti odločnosti zdravniških oblasti. Razsaja kolera še vedno na Ruskem in v južni Italiji, a drugod se pojavlja zdaj le še tu pa tam. Kako so oblasti skrbne, dokazuje to, da so v Pardubicah na Češkem spravili z vlaka družino nekega čevljarja samo zato, ker je nekdo videl, da je šla žena večkrat na stranišče. Vsakega osumljenega človeka zapro na poseben oddelek v bolnišnicah ter ga opazujejo pet dni. Tržaški mestni svet je radi preteče kolere prepovedal, prodajati ostrige. Prostopki se bodo kaznovali z globami do 100 K. Tudi sicer se trg strogo nadzoruje.

Najnovejša poročila pravijo, da kolere v naši državi ni več, pač pa je na Ogrskem umrl nek mornar na azijski koleri. Na Ogrskem sta znana doselej dva slučaja kolere.

V Berlinu je preiskava dognala, da opazovani bolniki niso bolni na kolero. Pri dveh osebah so pač našli komabacile v odpadkih. Obe osebi sta zdravi in ste bili le bacilonosca, ne da bi sami oboleli.

Iz Holandske se poroča, da so našli v več prekopih kolerne bacile. Dva bruseljska mornarja, ki sta pila vodo iz teh prekopov, sta obolela. Vlada je pustila v te prekope viliti petrolej in druge rudninske snovi, da je voda nepitna.

Na Turškem sta umrli dosedaj dve osebi na azijski kolero.

Na Ruskem in v Italiji pa kolera noče ponehati. V vojašnici strelcev v Odesi na Ruskem je med vojakih izbruhnila tudi kuga. Zdravnik Hüber, ki je poteval po krajih, ki so okuženi po kolero, pravi, da se bo spomladi v Petrogradu zopet pojavila kolera, kateri pa se bo pridružila tudi kuga. Samo v zadnjih 24 urah je obolelo v Petrogradu do 40 oseb na kolero in 26 oseb umrlo. V Petrogradu je dosedaj 677 oseb bolnih na kolero.

V Italiji sta se v zadnjih 24 urah pojavila v Barletti dva nova slučaja kolere, dva sta bila smrtna; v Andriji je bil en smrten slučaj, v Margheriti pet novih slučajev, en smrten; v Trinitapoli dva nova slučaja, dva smrtna; v San Franciscu dva nova slučaja, en smrten.

Razne novice.

Imenovanje. Deželni šolski svet je imenoval učitelja na meščanski šoli Jos. Schmoranzerja za vadniškega učitelja na mariborskem učiteljskem. Gospod Schmoranzner nastopi službo v začetku šolskega leta 1910-1911.

Razpisano je mesto potovalnega poljedelskega učitelja s slovenskim učnim jezikom na Primorskem. — Prosilci za to mesto naj vložijo svoje z dotičnimi listinami opremljene prošnje z dokazom starosti, avstrijskega državljanstva, dovršenih študij, delovanja v kmetijski praksi in jezikovnega znanja najdalje do 25. septembra 1910 na c. kr. namestništvo v Trstu.

Romanje v Jeruzalem. Udeleženec nam piše iz Trsta: Vseh romarjev je 536, vsi zdravi, dobre volje in polni pričakovanja. Med potom od Ljubljane so nas ponekod pozdravljali strelji iz topičev. Ob 10. uri (dne 2. t. m.) nas odpelje ladja "Tirol". Stajercev nas je 112. Vreme ne obeta najboljšega.

Romanje na Trsat. Brezverski liberalci so v svoji zlobnosti in sovraštvu do vsega dobrega prišli tako daleč, da so postali že celi tepci. V "Slovenskem Narodu" pišejo ti naprej-bedaki, da je pri našem zadnjem romanju na Trsat odpovedalo zadnji dan čez 100 oseb svojo udeležbo, vsled česar se je že v zadnjem hipu, na kolodvoru, od vsake osebe zahtevalo doplačilo. Nastala da je baže vsled tega cela revolucija. Nekateri da niso hoteli plačati in se niso udeležili tega romanja, drugi so pa le godrnjaje odšli zahtevano doplačilo. Kako je ta vest neumna, bo še celo vsakemu liberalnemu teličku jasno, če pripomnimo, da je bilo, čeravno se je računalo na trikrat manjšo udeležbo, še čez 1000 romarjev, katerih se je večji del ravno zadnje dni oglasilo, in da je pri taki množini ljudstva sploh nemogoče iztirjati ravno zadnji čas še kakšna doplačila. Res pa je, da se bliža liberalna stranka svojemu koncu, in kakor se star človek potroči, tako je tudi v liberalnih možganih čedalje bolj v neredu, in torej ni čuda, da klatijo take budalosti.

Kmet. šola v St. Jurju ob juž. žel. Od 7. nov. t. l. do konca avgusta 1911 se vrši na tej šoli 10-mesečni tečaj za mladeniče. Vse natančneje glede pogojev za vsprejem je razvidno iz inserata.

Sv. obhajilo pri otrocih. Izšel je od sv. Očeta odobreni odlok, ki bo vse ljubitelje nežne mladine prevzel z neizrečeno radostjo. Določa se, da bodo morali vzgojitelji puščati otroke že s približno 7. letom sv. obhajilu. Popolnega znanja glede tega sv. zakramenta ne bo treba; dovolj je, da se zavedajo, ko ga prejmejo pri sv. obhajilu. Sv. Oče hoče na tak način zopet uvesti, kar je bilo v prvih časih sv. cerkve v navadi, kar si je želel Kristus sam, ko je določil: "Pustite male k meni priti..." Po celim svetu se bo moral ta prelepi odlok v vsaki cerkvi v velikonočnem času pred verniki prečitati in razložiti, da izginejo čimprej vsi predsodki. Celi odlok izide v prihodnjem uradnem listu naše škofije.

Krš. misleče učiteljstvo. Mladine ne vzgojujejo mrtve knjige in mnogovrstne šolske postave, ampak živi učitelji. Naravno je torej, da učitelj brez krščanskega prepričanja in življenja ne bo nikdar vdihnil svojim učencem npravnosti, verskega naziranja, ter jim dal krščanske vzgoje, tudi če bi poleg par. 1. državnih šolskih postav vsi drugi paragrafi to učiteljem zabičevali. Črka je mrtva, duh je, ki oživlja. Dokler ne bo prešinjal krščanski duh naših učiteljev in šolskih oblasti, bo novodobna ljudska šola ostala kakor doslej — draga ustanova, ki ne ustreza svojemu namenu, spodtika in težka butara našemu krščanskemu ljudstvu, vir novodobne skvarjenosti. In slab rod bo rodil še slabjšega, in zlo se bo čedalje množilo! Tu je treba hitre pomoči, drugače naš mili narod propade. — Tako se glasi besede, katere je pisal goriški knez nadškof krščanskemu učiteljstvu. Res je, dokler ne bo učiteljstvo krščansko, ljudstvo ne bo imelo zaupanja v šolo. Zato pa, krščansko misleče učiteljstvo na dan, na plan!

Zadružni shod. Drugi avstrijski kmetijski zadružni shod, ki ga je sklical splošna zveza avstrijskih kmetijskih zadrug na Dunaju, se bode vršil dne 14. in 15. septembra t. l. v zborovalni dvorani nižje-avstrijskega deželnega zbora. Spored tega zborovanja je silno raznovrsten in zanimiv. Prvi tak avstrijski kmetijski zadružni shod se je vršil tudi na Dunaju pred nekaterimi leti in je obrodil, kakor kažejo uspehi, obilo dobrega sadu. Bog daj, da bode tako tudi glede tega drugega zadružnega shoda!

Kaj hočemo? Naši poslanci so začeli v Gradcu boj, ker je nemška večina krivično postopala nasproti slovenskemu ljudstvu. Črtala je podporo vinarstvu, ko so bili v najhujši bedi. Branila se je, regulirati naše potoke in reke, ki so odnašale slovenskemu kmetu drago mu zemljo. Zvišati so hoteli doliade in naložiti deželi nove davke. Za učitelje se je pripravljalo novo darilo od treh milijonov kron. Obenem so hoteli odločitev nad šolskimi in učiteljskimi zadevami podeliti popolnoma v nemške liberalne roke, naši poslanci naj bi ne imeli besede zrayen. Če se Nemci oholijo in dajo Spodnjemu Štajerju njegove pravice, tedaj se lahko obstrukcija neha. Toda tepsti ne pustimo našega ljudstva, ki bi naj plačevalo samo deželi, a dobilo nič. Stajercijanci delajo seveda proti obstrukciji, ker so hlapci Nemcev, liberalci pa, ker je njim celo ljubo, če pridejo naše šolske zadeve pod nemški liberalni komando, in ker hočejo dati trimilijono svojem liberalnemu učiteljstvu. Mi pa smo svobodni pri Kmečki zvezi, nam je treba skrbeti samo za blagor ljudstva. In ta zahteva sedaj neizprosno boj proti krivicam, ki se nam gode.

Liberalna doslednost. Celjski liberalci delajo že politiko, kakor da bi hodili k Ploju v šolo. Meseca februarja so goreli za obstrukcijo v Gradcu, sedaj pa se umikajo, ker jih vabi vlada k sebi. Pa niti hofrati niso, in vendar tako vladni. Kdo se ne spominja, da je dr. Kukovec v deželnem zboru ogorčeno prečital strankin reskript, v katerem deželi in celemu svetu naznanja, da se pridružuje obstrukciji! Danes se ponižno in pokorno umika. Dne 13. februarja so priredili isti liberalci 12 shodov v Celju, Trbovljah, Kaplji, Grobelnem, Sv. Barbari v Haložah, Vuzenici, Trnovljah, Smartnem pri Slovenjem gradu, Zupelevcih, Žetalah, Rogatecu, Središču, kjer so navdušeno pozdravljali obstrukcijo, ker velja boj praviciam slovenskega ljudstva. Sedaj se ti junaki boječe umikajo! In "Narodni List" z dne 10. februarja je priobčil članek: "V boj proti nasilju in krivici", v katerem izjavlja ob koncu, da stoji vse slovensko ljudstvo za svojimi poslanci ter končuje s stavkom: "Čim bolj nas tepete, tem bolj jeklena bo naša volja in naša neomajnost v boju za naše pravice in naš narod!" Sedaj se umikajo, ker vlada liberalcev ne tepe več, ampak jim imenuje liberalne Herice, četudi narod niso dovolj zanesljivi, za okr. nadzornike. Mi pa lahko vidimo, kako dosledni so naši liberalci in koliko je dati na njih besede. Drug veter, drugo stališče!

Nesramnost. Razni slovenski listi so prinesli vest — s temi besedami začne Plojeva "Sloga" z lažjo svoj uvod k veliki laži, da so gotovi (!) pristaši Kmečke zveze o priliki Vrazove slavnosti v Cerovcu hujskali kmečke fante, naj napadejo dejanski dr. Ploja. Nadalje trdi, da se je napad v resnici pripravljal, in sicer baže pod vodstvom nekega (!) kaplana. Ploj obljublja o tej stvari članek v prihodnji številki iz peresa nekega (!) duhovnika. Da se o dr. Ploju sploh še kaj piše, izmišljajo si sedaj njegovi pristaši že takšne gorostasne reči. Ploj lahko mirno hodi po okraju, noben pošten človek se ne bo brigal za političnega uskoka in zdražbarja med slovenskimi poslanci; le en napad se pripravljala, ta pa se bode bil z glasovnicami pri prihodnjih volitvah. Da pa to grduvanje v Plojevem listu proti našim fantom in duhovnikom spravimo v pravo luč, zato terjamo pojasnila o sledečih rečeh: 1. Kateri listi so pisali o napadu? Navedite številko in stran! 2. Kdo so tisti gotovi pristaši Kmečke zveze, ki so hujskali? 3. Kako se imenujejo nahujskani fantje? 4. Kako se imenuje isti neki (!) kaplan, ki je vodil priprave za napad? 5. Naj se isti neki (!) duhovnik, ki misli svojega sobrata — nekega (!) kaplana — napasti v prihodnji številki, podpiše s popolnim imenom, da bomo vedeli, kateri duhovnik služi še dandanes kot orodje liberalnim strankam in njih listom!

Ljudsko štetje. Vlada je, kakor smo že poročali, vključ vsem zahtevam Slovanov, uvedla pri ljudskem štetju le "občevalni jezik", zavrгла pa je narod-

nost. Na ta način bo zopet na tisoče in tisoče Slovanov štetih za Nemce in Lahe. Slovenske služkinje pri laških in nemških družinah v Gradcu, Gorici, Trstu, Celovcu, Celju, na Dunaju in drugod bodo štete za Nemke ali Italijanke, ker morajo z nemško ali laško gospodo govoriti v njih jeziku. Storit moramo vse, da rešimo, kar se da rešiti! Vsakega zavednega Slovanca dolžnost je, delovati v tem oziru, da se bodo naši ljudje vpisovali le kot Slovenci. Ljudsko štetje se začne z dnem 31. decembra 1910.

Narodni koleki. Opozarjamo naše ljudstvo, da naj bo previdno pri nalepljenju narodnih kolekov na razglednice, dopisnice in pisma. Poštna uprava nalaga v zadnjem času za vsak narodni kolek, ki je prilepljen na prostoru, odmerjenem za naslov, kazen po 10 vin. Da torej naslovljenec ne bo siljen, plačevati nepotrebne kazni, naj nikoli ne lepi narodnih kolekov na naslovno mesto, temveč vedno le tam, kjer se nahaja prostor za pisanje vsebine, ali najbolje še na zadnji strani. Pripomniti bi bilo še, da se odmerja kazen enako za slovenske, kakor nemške koleke, in sicer za vsak komad po 10 vin. Pozor torej!

Bruck ob Muri. Dne 3. septembra ob 4. uri zjutraj je nastal ogenj v podstrešju javne bolnišnice, ki je povzročil silno zmešnjavo med bolniki in usmiljenimi sestrami, tako, da so nekateri, hoteč se rešiti, utrpeli škodo. Požarna bramba je bila takoj na mestu, rešila je zavod, le en del strehe ter shramba oblek bolnikov je bil uničen. Nekateri bolniki so prenesli v vojaško bolnišnico. Vzrok požara še ni znan. Škoda se ceni na par tisoč kron.

Za dijaško kuhinjo v Mariboru so darovali častiti gospodje kaplani, ki so napravili te dni župnijske izpite, 22 K. Živeli!

Za S. K. S. Z. so darovali: č. gg., ki so delali župnijske izpite, 20 K.; č. g. Ivan Jelšnik, kaplan v Čadramu pod naslovom: "Za krščansko prosveto slovenskega ljudstva", 2 K 50 vin.; č. g. kaplan Kuhar v Središču povodom mladinskega shoda, 10 K. — Srčna hvala! Živeli nasledniki!

Mariborski okraj.

Maribor. Vpisovanje na vadbici pri č. šolskih sestrah se vrši v soboto dne 10. t. m. od 8.—12. ure popoldne.

m Pesnica. Z ozirom na naš dopis z dne 25. avgusta o pesniških volitvah nam je poslal g. postajenačelnik Karol Kautzner sledeče vrstice: "Pojasnite v svojem cenjenem listu o dopisu: m. Pesnica, z dne 25. avg. t. l. str. 3, da sem jaz Karol Kautzner postajenačelnik-šef — in ne g. Müllner. Ta-le gospod je že v pokoju. Mene kot šefa, prosim, pustite v miru, ker se jaz kot katoličan ne pustim imeti za protestanta. Odličnim spoštovanjem Karol Kautzner, šef na Pesnici." — Dostavek uredništva: Hvaležni smo g. šefu, da je sedaj s temi vrsticami zadevo tako razjasnil, da je vsaka zmota ali zamenjava nadalje nemogoča. Seveda nam niti na misel ni prišlo, da bi kdaj napadli sedanjega g. šefa.

m Sv. Lovrenc nad Mariborom. Pri nas se kuha liberalna stranka. Z vsemi mogočimi sredstvi se trudi za njo pod nadzorstvom vuherskega milijonarja naš mladi učitelj, katerega je pred kratkim pol letom prinesla nesreča v naš, od liberalizma še neokužen kraj. Mogoče se misli s tem, da neti med Slovenci razpor, prikupiti tukajšnjim Nemcem. Sicer pa dvomimo, da bi šel sploh kdo na limanice temu človeku. G. učitelju pa bi svetovali, da se pobriga rajši za to, kar bi bila bolj njegova dolžnost, kakor pa delati preprič v našem mirnem kraju. — Opazovalec.

m Sv. Trojica v Slov. gor. Še lepše od Zavrnikarja hoče naslikati svojo liho — seveda, če jo bo kdaj dobil — Golobov Feriček. Zgoraj nad okna, v tisti kot bo dal baje naslikati neko hišo iz Senarske v svetli mesečini. Okno je odprto in skozi njo se plazi nek neznani fant... Na levi strani pride slika, ki kaže istega neznanega fanta v objemu raznih kuharic in dekel. Na desni strani bosta dve majhni trugi, in večja družba hajlačev se veseli nepričakovane sreče... Vse slike bodo v nemških barvah, ker on ceni le slovenski groš, vse drugo, kar je slovenskega, ga peče.

m Sv. Trojica v Slov. gor. Gospoda Saverniga prosimo, da se da naslikati na hišo Johano. V eni roki naj drži vrečo z 2000 K., v drugi pa z 1800 K. V ozadju pa naj postavi ptujsko šparkaso. Pred njo stoji Kos, ki drži vrečo s 6000 K.

m Sv. Trojica v Slov. gor. Golobov Feriček in Ernest, najhujša trojiška posilinemca, sta si hodila v nemški rajh iskati prostorov, kjer se bosta naselila. Med Slovenci jima ni več zdržati. Bog jima daj srečno pot!

m Jarenina. Proti pričakovanju se je obnesla 20letnica bralnega društva prav dobro. Polno ljudi pri Orniku in v kavarni. Kljub nagajivemu vremenu se je izvršilo vse, kar je bilo na sporedu. G. Vlastimir Pušenjak si je s svojim požitvalnim delovanjem pridobil srca vseh. Vsa čast mu! Orkester glasbenega društva pod spretnim vodstvom g. Koudelka, lahko priporočamo za vsakovrstne narodne prireditve. Dobra godba ali pa nič. Petje in gledališka igra, seveda vse dobro pripravljeno. K lepemu gmotnemu uspehu pa so zopet pripomogle vrle narodne obitelji: Supaničeva, Vengerjeva, Drozgova, Pahernikova, Lorbekova, Žugmanova, Rojsova, Sparlova in oskrbnistvo na jareniškem dvoru. Z navdušenimi "Živio" kliči je izrazilo občinstvo iskreno zahvalo zunanjim